

INSPIRE

“Infrastrukturát az európai térinformációnak”

A XIA feladatbizottság eredményei

A dokumentum neve	A XIA (Extended INSPIRE Assessment – Kiterjesztett INSPIRE hatásvizsgálat) Feladatbizottság eredményei
Készítette:	Hans Dufourmont, ESTAT
Dátum:	2004. március 1.
Tárgy:	Az INSPIRE részletes hatásvizsgálata a felülvizsgált működési terület alapján
A dokumentum állapota:	végleges
Kiadó:	ESTAT
Típusa:	szöveges
Leírása:	A XIA bizottság jelentéséhez kiegészítésül készített első változatban átvezetendő módosítások rövid összegzése az INSPIRE kezdeményezés felülvizsgált működési területének figyelembe vételével.
Közreműködők	Annoni, Alessandro Banos, Eva Carlyle, Stefan Castelein, Watse Craglia, Max Cubitt, Roger De Groof, Hugo Dufourmont, Hans Elewaut, Emile Engelage, Christian Hartley, Nick Hojdar, Josef Land, Nick Pasca, Monica Rase, Daniel Schennach, Gerda Steenmans, Chris Sutherland, Neil Vanderhaegen, Marc

---

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"	Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat		
TF XIA	Zárójelentés	2004. március 1.	2 / 16

White, Stephen

Formátum	MS Word 97
Forrás	A feladatbizottságok műhelyei és a kapcsolódó megbeszélések
Jogok	Korlátozott elérés az INPSIRE munkacsoportok tagjai számára
Azonosító(angol változat)	„Revised XIA v.2.4”
Eredeti nyelv	angol
Kapcsolat	Nem alkalmazható
Érvényesség	A projekt időtartama
Az eddigi változatok	v. 1.1 :a függelékben szereplő táblázatok és a szövegben szereplő összegző táblázatok módosítása (kisebb hibák eltávolítása az Excelből.) v. 2.0 : a 2004. február 23-án tartott 3. XIA TF értekezleten elhangzott összes megjegyzés bedolgozása. v. 2.1 nyelvtani javítások v. 2.2 és 2.3: szerkesztői javítások v. 2.4 végleges szerkesztői javítások

---

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"		Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat	
TF XIA	Zárójelentés	2004. március 1.	3 / 16

TARTALOM

Előszó	4
1 A probléma azonosítása	4
2 Az alapfeltevések vizsgálatának hatása	6
2.1 Munkaköltségek	6
2.2 A már bekalkulált költségek	7
2.5 Az INSPIRE kezdeti munkaterületének teljes beruházásaival kapcsolatos, felülvizsgált alapfeltevések hatása	7
3 Tisztázandó kérdések	9
3.1 A koordináció és a megvalósítás arányai	9
3.2 Az INSPIRE hatása helyi szinten.....	9
4 Az INSPIRE működési terület módosításának hatása	10
4.1 Az INSPIRE működési területének tisztázása.....	10
4.2 Az adatállományok működési területének módosításai.....	10
4.3 Az INSPIRE intézkedéseinek módosítása a 2. függelék adataira vonatkozólag.....	10
4.3.1 Térbeli hivatkozás (geo-referencia).....	11
4.3.2 A harmonizálás költségei	11
4.3.3 A harmonizálás kibontakoztatása	11
4.4 A módosított működési terület hatása az összes beruházásra	12
5 Az INSPIRE haszna	13
5.1 A haszon megoszlása az 1., 2 és 3. függelék között.....	13
5.2 A haszon csökkenése a 2. függelék adatait érintő intézkedések következtében.....	14
5.3 A működési terület módosításának hatása az INSPIRE hasznára	14
6 Végkövetkeztetés	15
Függelék	16
Esettanulmány: Olasz regionális és nemzeti téradat-infrastrukturák beruházásai és haszna ...	16

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"		Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat	
TF XIA	Zárójelentés	2004. március 1.	4 / 16

Előszó

Ez a dokumentum az INSPIRE kiterjesztett hatásvizsgálatával foglalkozó feladatbizottság tevékenységét segíti. A feladatbizottságot az INSPIRE Szakértői Csoportjának 2003. december 15-i értekezletén hozták létre. A dokumentum a második kiegészítés, melyet a tagországok közös bizottságának a munkacsoportja készít el az INSPIRE kiterjesztett hatásvizsgálatával kapcsolatban. A két munka kiegészíti egymást, és együtt képviselik a bizottság segítségét, mellyel hozzájárulnak az INSPIRE kiterjesztett hatásvizsgálatával kapcsolatos direktíva-javaslat kidolgozásához.

Az INSPIRE kiterjesztett hatásvizsgálatának feladatbizottsága köszönetet mond a feladatbizottság tagjainak, hogy lehetővé tették a jelen dokumentumnak az INSPIRE Szakértői Csoport által megadott határidőre történő leadását.

1 A probléma azonosítása

Az INSPIRE kezdeti működési területére történő válaszdöntés után a Környezeti Főigazgatóság (DG-ENV) úgy döntött, hogy megvizsgálja az eredeti INSPIRE javaslatban körülírt működési területet, hogy

1. világosabbá tegye a javaslatot, és csökkentse a félreértelmezés lehetőségét,
2. csökkentse a tagországok indulási költségeit egy progresszívebb (lépésről lépésre történő) megközelítés kidolgozásával,
3. felmérje, vajon javítható-e a javaslatban a költség és haszon aránya, illetve a költséghatékonyság.

A működési terület vizsgálata az INSPIRE Működési Terület Feladatbizottsága által készített működési terület-meghatározó dokumentum alapján történik. Ezért ezt a cikket a működési terület meghatározásáról szóló jelentéssel együtt kell elolvasni.

A kezdeti kiterjesztett hatásvizsgálat (XIA) tanulmány az INSPIRE teljes működési területére vonatkozik. Ezért szükségessé vált az INSPIRE felülvizsgált működési területéről készített XIA jelentés kiegészítésének átnézése is. Az INSPIRE Szakértői Csoport 2003. december 13-án tartott értekezletén úgy döntöttek, hogy ezt a feladatot 2004. február végéig végrehajtják.

A feladatbizottság munkája három fő tételből állt:

- Néhány alapvető feltételezés vizsgálata a legújabb felmérési információk fényében (munkaköltségek, a már bekalkulált költségek kizárása).
- A XIA jelentéshez fűzött eredeti kiegészítés olyan kérdéseinek tisztázása, melyek félreértelmezéshez vezethetnek (az INSPIRE hatása helyi szinten, valamint a megvalósítás és a koordináció részaránya).
- Az INSPIRE csökkentett működési területének hatásvizsgálata.

Tekintettel az idő rövidegére és a következetes megközelítés biztosítása érdekében a feladatbizottság úgy döntött, hogy új anyag indítása helyett a XIA jelentés meglévő kiegészítését használja a további feldolgozás alapjaként. Pontosabban úgy döntöttek, hogy a XIA jelentés meglévő kiegészítésén belül a 3. opciót tekintik hivatkozási alapnak, minthogy módszertanilag ez állt a legközelebb az új, csökkentett munkaterületű INSPIRE javaslathoz. Amint az a XIA jelentés eredeti kiegészítésében szerepelt, a 3. opció *“olyan intézkedések koherens sorozatát jelenti, melyek azonosak a világon máshol is meghozott intézkedésekkel ott, ahol téradat-infrastrukturákat hoztak létre, és amelyek a téradatok európai felhasználásának útjában álló legnagyobb akadályokat célozzák meg.”* Ez az állítás érvényes a 4. opcióra is.

Természetesen a téradat-állományok számának, általánosabban szólva az INSPIRE mértékének csökkentése azt jelenti, hogy mind a költségek, mind a haszon változik. Ezért a következő lényeges kérdéseket tettük fel:

- Érvényesek-e még az alapfeltételezések?
- Hogyan befolyásolja az INSPIRE beruházási költségeit és hasznát a működési terület azokra a földrajzi rétegekre vonatkozólag, melyek a működési területén kívül rekedtek?

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"		Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat	
TF XIA	Zárójelentés	2004. március 1.	5 / 16

- Hogyan befolyásolja a beruházási költségeket és a hasznot a különböző földrajzi rétegekkel (1. és 2. függelék) kapcsolatos követelmények megkülönböztetése?
- A felülvizsgált INSPIRE hasznának az INSPIRE beruházások csökkentésével arányosan kell csökkennie?

Végezetül hasznos lenne utalni a függelékben lévő tanulmányra, mely az olasz helyzetről szól: ott számos regionális téradat-infrastrukturát országos szinten koordinálnak. Ez a tanulmány nagymértékben igazolja az INSPIRE kezdeményezés hatásának felmérésével kapcsolatban eddig végzett munkát.

2 Az alapfeltevések vizsgálatának hatása

Mielőtt az INSPIRE kezdeményezés megvizsgált működési területének következményeivel kezdtünk volna foglalkozni, meg kellett vizsgálni az alapfeltevéseket, melyek a XIA jelentés kezdeti kiegészítésében szerepeltek. Ez a finomhangolás azért volt lehetséges, mert új kiegészítő információkhoz jutottunk 2003. második felében és 2004. elején, mint pl. "A játék helyzete" c. tanulmány zárójelentései, a GINIE projekt eredményei és egy új esettanulmány az olasz nemzeti és regionális téradat-infrastruktúra létrehozásával kapcsolatban. Az alapfeltevések vizsgálata a munkaköltségekhez használt számokra és a már folyamatban lévő tevékenységek költségeinek elismerésére vonatkozik.

Tehát néhány kérdést tisztázni kellett, hogy elkerüljük a félreértelmezéseket: ez a helyzet azzal kapcsolatban, hogy milyen mértékben befolyásolja az INSPIRE a helyi szintű téradatokat, és milyen módon választják el egymástól a koordinációs és a megvalósítási tevékenységek költségeit.

2.1 Munkaköltségek

Az alapfeltevésekben legnagyobb változás az egy főmunkaidőssel egyenértékű alkalmazott munkaköltségeinek becslésével kapcsolatos. A XIA jelentés eredeti kiegészítésében általános szabályként a költségekkel kapcsolatban csak óvatos opciók szerepeltek. A munkaköltségeket illetően ez a megközelítés egy főmunkaidőssel egyenértékű munkaerő esetében elérte a 100.000 €/év/fő számot, beleértve az összes rezsit, berendezést és társadalombiztosítást. Ez a szám svájci és USA tapasztalatokon alapul, magasan kvalifikált személyek esetében.

Azonban a legújabb számok, beleértve az olasz adatokat, melyek a valós kiadásokon alapulnak, azt mutatják, hogy a GIS műveletekkel kapcsolatos munkaköltségek évi 24. 000 és 36. 000€ között vannak. A játék helyzete c. tanulmányból kapott kiegészítő visszajelzés is azt mutatja, hogy az évi 100.000 € a felső határ, és ha átlagként alkalmazzuk ezt a számot, akkor túlbecsüljük a költségeket.

Végezetül pedig a GINIE térinformatikai társaságok között végzett felmérésének eredménye egy táblázat, mely tartalmazza e szervezetek bevételeit és kiadásait. A térinformatikai társaságok rendszerint koordinációs tevékenységet, a tudatosság növelésével stb. kapcsolatos feladatokat látnak el, ami összevethető az INSPIRE keretében végzendő koordinációval. Érdekes megjegyezni azonban, hogy e szervezetek rengeteg önkéntes munkát végeznek, ami nyilvánvalóan nem tükröződik e táblázatban. De bármennyire is gyenge lábon áll az összehasonlítás, a számadatok mégis támogatni látszanak a 100 000 csökkentését egy 50–100 000 € nagyságrendre. E munkára alkalmazott személyek munkaköltségei átlagban kevesebbe kerülnek a kezdetben becsült 100.000 €-nál.

1. táblázat: A térinformatikai társulások egy főmunkaidőssel egyenértékű alkalmazottra jutó költségei

Ország	Társulás	Kiadás	Bevétel	Főmunkaidős alkalmazott
Ausztria	AGEO	€ 24.000	€ 24.000	
Csehország	CAGI	€ 57.000	€ 55.000	1.3
Dánia	Geoforum Denmark	€ 160.000	€162.000	1.2
Egyesült Királyság	AGI	€ 1.010.000	€ 1.056.000	10
Finnország	ProGIS	€ 92.000	€ 84.000	
Franciaország	AFIGÉO	€ 89.000	€ 92.000	1
Franciaország	CNIG	€ 581.000	€ 581.000	7
Görögország*	HELLASGI	€ 10.000	€ 10.000	
Hollandia	RAVI	€ 870.000	€ 867.000	6
Irország	IRLOGI	€ 34.500	€ 34.000	0.5
Izland	LISA	€ 64.000	€ 63.500	1
Norvégia	Geoforum	€ 585.000	€ 620.000	3
Olaszország	AM/FM Italia	€ 40.000	€ 40.000	
Spanyolország*	AESIG	€ 50.000	€ 50.000	
Svájc	SOGI	€ 42.000	€ 42.000	
Svédország	ULI	€ 150.000	€ 150.000	2
Szlovákia**	SAGI	€ 2.000	€ 2.500	
		€ 3.280.500	€ 3.352.000	

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"	Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat
TF XIA Zárójelentés	2004. március 1. 7 / 16

Forrás: GINIE: térinformáció a kibővített Európában, 2003. október (IST-2000-29493)

Megjegyzés: Csak olyan országok vannak a táblázatban, melyekre vonatkozólag a GINIE tanulmányban számok szerepeltek.

Mindezen okokból a Feladatbizottság a 75 000€ -t tartja a jobbik becslésnek a főmunkaidősnek megfelelő munkaerővel kapcsolatos költségekre, és ezt fogja használni, bár ez még mindig ésszerű és óvatos becslés.

2.2 A már bekalkulált költségek

A XIA jelentés kiegészítése figyelembe vette, hogy az INSPIRE helyi, regionális és nemzeti szinten már elvállalt feladatokon alapul, de nem vette figyelembe eléggé azt, hogy néhány tagországban és a csatlakozó országokban már megvan-e a kapacitás, vagy pedig az INSPIRE-ből származó követelmények megvalósításával kerül a helyére. Az INSPIRE hiányában ezt a kapacitást kevésbé hatékony módon lehetne kihasználni, ami nem tudná hozni az INSPIRE-nak az EU-n belüli megvalósításával járó elvárt hasznot. Valóban, "A játék helyzete" tanulmány azt mutatja, hogy az összes tagországban, ide értve a csatlakozó országokat is, a koordinációs és megvalósító kapacitásnak legalább egyes formái már megvannak. Számos olyan eset is van, amelyek azt mutatják, hogy a tagországok pénzt áldoznak a nemzeti és/vagy regionális téradat-infrastrukturák felállítására.

Hollandiában a kormány a "Teret a térinformációnak" nevű kezdeményezést választotta finanszírozására. Ennek teljes költségvetése hatéves időtartamra 40 millió € (amelynek a felét a kormány viseli). Németországban már elkészült az ATKIS. Belgiumban a flamand területen még 1995-ben elindítottak egy koordinált téradat-infrastruktúra kezdeményezést, ami 2003-ban már +/-90 főmunkaidőssel egyenértékű alkalmazottat igényelt, akik lefedik a téradat-infrastruktúra fejlesztésének minden területét, ideértve a nagyméretarányú topográfiai adatbázis felállítását. Ausztriában számos adatbázis létezik minden közigazgatási szinten, és az e kezdeményezésekkel kapcsolatos jogi kereteket nemrégiben jóváhagyták. Az olasz helyzet világos példája a folyamatban lévő, nemzeti szinten koordinált téradat-infrastrukturának, amelyben a regionális hozzájárulások a téradat-infrastrukturák megvalósítása iránti erős elkötelezettségen alapulnak.

A folyamatban lévő munkákat illetően már kezdetben csökkenteni kell az INSPIRE "pótlólagos" költségbecslését annak érdekében, hogy megbecsülhessük az INSPIRE valódi teljes költségeit. Ezért hasznosnak gondoltuk, hogy megpróbáljuk megbecsülni a legjelentősebb szereplők, mint a nemzeti adatszolgáltatók, a nemzeti térképészeti ügynökségek, GIS társulások és mások által már elvállalt munka mennyiségét. Ehhez a Feladatbizottságnak el kellett választani egymástól a nemzeti és a regionális szinteken történt beruházásokat. Nagyon óvatos becslések szerint nemzeti szinten a koordinációs és a megvalósítási kapacitás átlagosan 20%-ban már a helyén van, míg regionális szinten 10%-a könnyen helyre tehető.

Az összes beruházást és költséget az egyszerűség kedvéért átlagoltuk, de a helyzet az egyes tagállamokban természetesen jelentősen eltérhet az EU 25 tagállamának átlaghelyzetétől.

2.5 Az INSPIRE kezdeti munkaterületének teljes beruházásaival kapcsolatos, felülvizsgált alapfeltevések hatása

Azon célból, hogy segítsük az eredeti kiegészítés összevetését az INSPIRE teljes működési területére kiterjesztett hatásvizsgálattal, az alábbiakban bemutatjuk a 3. opció beruházási költségeinek különböző közigazgatási szinteken, a nem vizsgált feltevések alapján készített összegző táblázatát:

2. táblázat: Az INSPIRE teljes működési területének összegzett beruházási költségei

INSPIRE intézkedéscsoportok	EU-szint	Nemzeti szervezetek	Regionális/helyi
Harmonizáció	2,7	1,8	1
Metaadatok	0,7	3,5-4	68-70
Adatpolitikai keretek		0,5	
Koordináció és megvalósítás, beleértve az ...outreach?	3	20	100-170
Évi összes beruházás 10 éven át (millió €) (kerekítve)	6,4	26-27	170-240

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"		Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat	
TF XIA	Zárójelentés	2004. március 1.	8 / 16

Miután becsléssel megállapítottuk a munkaköltségek új számait, figyelembe véve a nemzeti és regionális szinten már bekalkulált költségeket is, az alábbi táblázat bemutatja az INSPIRE felállításához és a Bizottság által a javaslat elfogadásától számított, a kezdeti munkaterületen 10 évi működtetéséhez szükséges beruházást. Feltételezzük, hogy az INSPIRE tevékenységek kiegészítik azt, ami már a helyén van az EU-ban nemzeti és regionális szinten. Az INSPIRE által hozzáadott érték az, hogy létrehozza az Európában felállítandó infrastruktúrák összekapcsolásához szükséges szoros együttműködést, az esetleges réseket betölti, kialakítva így egy teljesen integrált szolgáltatást.

2. táblázat: Az INSPIRE teljes működési területének összegzett beruházási költségei, de felülvizsgált alapfeltevésekkel

INSPIRE intézkedéscsoportok	EU-szint	Nemzeti szervezetek	Regionális/helyi
Harmonizáció	2,7	1,9	0,8
Metaadatok	0,2	2,7-3,0	46
Adatpolitikai keretek		0,4	
Koordináció és megvalósítás, beleértve...	2,2	12	57-115
Évi teljes beruházás 10 éven át (millió €) (kerekítve)	5,1	17-17,3	104-161

Az EU25-ben a beruházás a megvalósítás elindításától számított 10 éven keresztül a fenti újraszámolt 3. opció szerint felkerekítve elérheti az évi 125-183 millió eurót. A szükséges beruházás a becslések szerint átlagosan 4,8-7 millió euró lehet évente és tagállamonként (EU25). Regionális/helyi szinten átlagban 60-94 000 € beruházásra van szükség 250 000– 350 000 fős régiók esetében, 1700 entitással számolva az EU területén.

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"		Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat	
TF XIA	Zárójelentés	2004. március 1.	9 / 16

3 Tisztázandó kérdések

3.1 A koordináció és a megvalósítás arányai

Kísérletet tettünk a kezdeményezés költségoldalának felosztására a koordináció és a megvalósítás különbsége alapján. E kérdés indoklása az, hogy az INSPIRE alapvetően nagy súlyt fektet a koordinációra a harmonizáció, a szabványok elfogadása, az interoperabilitás feltételeinek megteremtése érdekében.

Bármilyen becslés elvégzése előtt hangsúlyoznunk kell, hogy a koordinációt elég tágan értelmezzük, pl. ilyen értelemben általános koordinációnak tekintjük a szabványok létesítését vagy a harmonizációs intézkedéseket stb. megelőző műszaki megbeszéléseket is.

Általános szabályként elfogadható, hogy ha megállapítjuk: a koordináció idővel fokozatosan, de lassan csökken, minthogy a megvalósítás olyan grafikont követ, amelyen az első években magas számok szerepelnek, de meredeken zuhanni kezd, amint a téradat-infrastruktúra felállt, és szolgáltatásai megvalósultak. Ezen túl pedig a fenntartás lassan, de folyamatosan növekvő forrásokat igényel majd.

A vita eredményeképpen felismertük, hogy a koordináció és a megvalósítás arányában világos eltérés van, ami attól a közigazgatási szinttől függ, amelyen a téradat-infrastruktúrával kapcsolatos intézkedések hasznosulnak. Bebizonyosodott, hogy minél magasabb a közigazgatási szint, annál inkább előtérbe kerül a koordinációs szerep.

De felismertük, hogy a tagországokban a jelenlegi arány nagyon is attól függ, mennyire szervezett az adott ország. Világos, hogy egy centrálisabban szervezett tagországban a megvalósításra irányuló erőfeszítések még viszonylag magasak, míg decentralizált megközelítésben (ami a szövetségi államokat jellemzi), a régiók olyan helyzetbe kerülhetnek, hogy nagymértékben megvalósítják az INSPIRE intézkedéseket, a szövetségi közigazgatási szintre hagyva a főként koordinációs feladatokat.

3.2 Az INSPIRE hatása helyi szinten

Az XIA kezdeti kiegészítésében arra gondoltunk, hogy a helyi szintű és csak ott használt téradatokat nem vesszük be az INSPIRE kereteibe, és így nem kell őket bevenni az INSPIRE kiterjesztett hatásvizsgálatába sem. Azonban ezt a feltevést nem írtuk le világosan. Ezért, a világos fogalmazás kedvéért egyértelműen ki kell jelenteni, hogy "sok olyan helyi szintű adatbázist", melyet kizárólag helyi szinten, helyi használatra gyűjtöttek össze, úgy tekintünk, mint amelyek kívül esnek az INSPIRE működési területén. Csakis az olyan helyi szintű téradatok érdekesek az INSPIRE számára, és esnek a működési területére, melyeket tágabb keretek számára gyűjtöttek össze.

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"	Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat
TF XIA Zárójelentés	2004. március 1. 10 / 16

4 Az INSPIRE működési terület módosításának hatása

4.1 Az INSPIRE működési területének tisztázása

Az INSPIRE működési területének meghatározásakor tisztázni kell, milyen adatok esnek bele, és mely adatbázisok esnek kívül az INSPIRE működési területén. A kiterjesztett hatásvizsgálat eredeti kiegészítése feltételezi, hogy a helyi szinten meglévő adatok közül csak a szélesebb összefüggéseket érintő téradatok esnek az INSPIRE keretek munkaterületére. De ezt a feltevést nem tettük világossá.

Ezért hasznos lenne tisztázni a mostani jelentésben, hogy az olyan "helyi szintű adatállományok", melyek csakis helyi szinten érdekesek és csak ott használják őket, ahol gyűjtötték, feltételezésünk szerint kívül esnek az INSPIRE működési területén.

4.2 Az adatállományok működési területének módosításai

Ahhoz, hogy az INSPIRE összes hasznát megnyerjük, fel kell vennünk az összes olyan földrajzi adatréteget, melyek az EU-politika előkészítésének, megvalósításának és kiértékelésének összefüggéseiben felhasználandók. Azonban a "gondolj nagyot, kezdjél kicsit" alapelv jegyében az érintett adatrétegek világos körülírása, plusz a megvalósítás fázisokra bontott megközelítése jobb módszer lenne az európai téradat-infrastruktúra fokozatos megvalósításához.

Továbbá, az INSPIRE kezdeményezés legelejétől érvényesült a tendencia, miszerint az érintett téradat-állományokat fel kell osztani az alábbiak szerint (nem számít, mi lenne a pontos csoportnév):

- Alapadatok, melyeket a működési területet meghatározó Feladatbizottság elsődleges közös alapadatként azonosított; ezeket szabványosítani kell, és megosztani a környezetpolitika széles területein. Az alapadatok nagyrészt azok, amelyeket az RDM helyzetfelmérő jelentésben hivatkozási adatként azonosítottak, amelyekre általános földrajzi/topográfiai keretek között szükség van.
- Közös tematikus adatok, melyeket a működési területet meghatározó Feladatbizottság úgy azonosított, mint a különféle környezetpolitikai területeken belül gyakran használt téradatokat.

A továbbiakban a működési területet meghatározó feladatbizottság javasolta, hogy bizonyos mennyiségű tematikus adatot hagyjanak az INSPIRE működési területén kívül. Ezek olyan adatok, melyek az INSPIRE működési területén belül tárolt adatok kombinációjából kinyerhetők, vagy a környezeti domain felhasználója szerint kevésbé gyakran használt tematikus adatok. A működési területet meghatározó feladatbizottság felsorolja a három kategóriába tartozó adatokat 1., 2. és 3. függelékbe tartozó téradatokként, a jelen dokumentum pedig ugyanilyen módon fog hivatkozni a téradatok különböző alállományaira.

Ami azt a kérdést illeti, hogyan kell felosztani az eredeti költségeket a három függelék között, a XIA feladatbizottság feltételezte, hogy van egy rögzített költségrész, ami az INSPIRE-ba tartozó téradatok számától függetlenül mindenképpen létezik. Úgy becsülték, hogy ez a költségrész kb. 25%. Tehát a költségek 75% közvetlenül összefügg az INSPIRE-be tartozó téradatállományok számával és típusával. Feltételezve, hogy a téradatállományok átlagos mennyisége, ami megfelel a téradat-komponenseknek, hasonló mindhárom kategóriában, az adatállományok eloszlása a következő: 29% az 1. függelék adatainál, 36% a 2. függelék adatainál és 35% a 3. függelék adatainál. A változó költségek 75%-át is elosztva azt kapjuk, hogy az 1. függelék adatai 22%-ban, a 2. függelék adatai 27%-ban, a 3. függelék adatai pedig 26%-ban felelősek az adatokkal kapcsolatos költségekért.

4.3 Az INSPIRE intézkedéseinek módosítása a 2. függelék adataira vonatkozólag

A Feladatbizottság az INSPIRE működési területét illetően azt javasolja, hogy az intézkedéseket fenn kell tartani az I. Függelék adataira nézve, de a 2. függelék adatai tekintetében korlátozni kell őket:

- Az adatokat geometriailag egyneművé kell tenni,

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"	Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat
TF XIA Zárójelentés	2004. március 1. 11 / 16

- Gondoskodni kell az interoperabilitást biztosító keretekről a téradat-objektumok definiálásával korlátozott számú iteráción alapulva, az általános szinttől az összes részletig, ahogyan a harmonizáció végrehajtása megkívánja.

Ez a javasolt intézkedés megköveteli, hogy a XIA feladatbizottság válassza el az 1. és a 2. függelék adatait, a téradat-objektumok definiálásával és geometriai egyneműségük biztosításával kapcsolatos költségeket, valamint a harmonizációs költségeket, ami magában foglalja a téradatok tartalmának és jellemzőinek harmonizálását.

Az 1. és 2. függelék adatainak megkülönböztetését a fentiekben megcéloltuk. Ami a harmonizálás különböző szintjeit illeti, meg kell különböztetni a harmonizálás előkészítését és annak EU-szerte történő kiaknázását.

4.3.1 Térbeli hivatkozás (geo-referencia)

Világos, hogy a térbeli hivatkozás megvalósítása a feladat egyszerűbb része, ami valószínűleg nem haladja meg a vonatkozó teljes költséget.

4.3.2 A harmonizálás költségei

A harmonizáció előkészítése úgy is tekinthető, mint egy sorozat adatharmonizálási projekt, amely általános szinten indul, és attól kezdve további iterációkon át egyre finomodik egy bizonyos részletességi eléréséig. Az XIA jelentés eredeti kiegészítésének függelékeiben felsorolt adatok 17 komponensből állnak, amelyek 6 nagy adattémába szervezhetők: térbeli hivatkozások, topográfia, föld, víz, levegő és emberi tevékenységek. Az "Építészet" és a "Szabványok" c. helyzetjelentésekben azt javasolták, hogy a térbeli tárgyak szintjére kellene összpontosítani, azokon belül is a leggyakrabban alkalmazott tárgyakra.

A XIA jelentés céljaira a 6 adattémát, az úgynevezett "szupertémákat, melyek a legáltalánosabb térbeli tárgyakat tartalmazzák, és amelyeket a domenben a leggyakrabban alkalmaznak, eredetileg a harmonizációs költségek kiszámítására használtak. Progresszív megközelítést terveztek, mely a definiálás 6 iterációján alapul, majd prototípus elkészítését, tesztelést és vizsgálatot, az általános térbeli objektumok nagyon általános meghatározásával kezdve, és attól haladva a részletesebbek felé. Ezáltal az INSPIRE olyan interoperabilitási kereteket hoz létre, amelyeket a felhasználói közösség később továbbfejleszthet a nagyobb részletesség irányában.

A működési terület csökkentése után megerősítették, hogy még legalább 2 "szupertéma"-t teljes mértékben, vagyis 6 iterációban harmonizálni kell, míg a fennmaradó 4 szupertémát egyenként 3 körben harmonizálják. Ezáltal a szemantikai egyneműség a térbeli objektumok általános definiálására korlátozódna. Ezért a szemantika további harmonizálása az egyes tematikus felhasználói közösségekre marad, akiknek természetesen adoptálni kell az INSPIRE specifikációit, amennyiben a térbeli dimenzióról van szó, hogy biztosíthassák az egyneműséget az európai téradat-infrastruktúrában. (Ide tartozik pl. hogy át kell venniük a jövőbeni INSPIRE rácsot a környezeti tematikus információ gyűjtéséhez és/vagy jelentéséhez.

A harmonizációs körökre számított költségeket ugyanazon a szinten tartottuk, mint a XIA jelentés kezdeti kiegészítésében, vagyis 750 000 € /téma/kör, de feltételezzük, hogy rengeteg előkészítő munkára is szükség volt a meglévő vagy a soron következő kutatási/fejlesztési projektekkel kapcsolatban, például az EU 6. Kutatási Keretprogramjában. Továbbá a GMES újabb lehetőségeket fog biztosítani néhány harmonizációval kapcsolatos intézkedés megvitására.

4.3.3 A harmonizálás kibontakoztatása

A Feladatbizottság feltételezi, hogy a 2. függelék adataira vonatkozó csökkentett harmonizációs követelmények kibontakoztatása 20%-kal csökkenti majd a költségeket. Ezt a számot kombinálni kell a 2. függelék adatainak arányával, amennyire csökkentették a harmonizációs követelményeket.

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"		Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat	
TF XIA	Zárójelentés	2004. március 1.	12 / 16

4.4 A módosított működési terület hatása az összes beruházásra

Az alábbi táblázat összefoglalja egy felülvizsgált INSPIRE felállításához és a Bizottság által a javaslat jóváhagyásának dátumától számított 10 éves működtetéséhez szükséges beruházásokat, valamint azt, hogy mit kellene tenni EU, nemzeti és regionális szinten. Hivatkozunk a 3. táblázatra az INSPIRE működési területének csökkentése miatt a beruházási költségekben végrehajtott módosítások azonosítása végett.

4. táblázat: Az INSPIRE csökkentett működési területének összegzett beruházása, beleértve az ellenőrzött alapfeltevéseket

INSPIRE intézkedéscsoportok	EU-szint	Nemzeti szervezetek	Regionális/helyi
Harmonizáció	0,6	1,2	0,5
Metaadatok	0,2	1,9-2,2	33
Adatpolitikai keretek		0,4	
Koordináció és megvalósítás, beleértve a.....	1,1	9,6	44-88
Évi teljes beruházás 10 éven át (millió €) (kerekítve)	1,9	13	77-122

Ha hozzátesszük, hogy az újraszámolt 3. opció felül a kiegészítő intézkedésekben javasolták az INSPIRE működési területének csökkentését, akkor a beruházások az EU25 számára a megvalósítás kezdetétől számított 10 éven keresztül elérhetik az évi 93-138 millió €-t. A szükséges beruházás becsült összege átlagban évente egy-egy EU-tagország számára (EU25) 3,6-5,4 millió € lenne. Regionális/helyi szinten a szükséges beruházás átlagban 45-70 000 € lenne 250 000– 350 000 lakosú régióként, összesen 1700 entitással számolva az EU-ban.

A módosításokat összegezve: az alapfeltevések ellenőrzése a költségeket 200-300 millió € nagyságról 125-183 millió € nagyságrendre csökkentette. Ezen felül a működési terület revíziója újabb költségcsökkenést eredményezett: 125–183 millió €-ről 93–138 millió €-ra.

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"	Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat
TF XIA Zárójelentés	2004. március 1. 13 / 16

5 Az INSPIRE haszna

Nyilvánvaló, hogy a minőségi előnyök, amint fel vannak sorolva a XIA jelentés kezdeti kiegészítésében, teljes mértékben érvényesek az INSPIRE csökkentett munkaterületű változatára is. Az összehasonlítás kedvéért – az előnyök összefoglalása ugyanazt az eredményt mutatja, mint a kiinduló helyzetben:

5. táblázat: Az előnyök összefoglalása, amint a XIA jelentés eredeti kiegészítésében felbecsülték

A haszon típusa	Mennyiségi becslések
Hatékonyabb EIA-k és SEA-k	100-200
Hatékonyabb környezetfigyelés és vizsgálat	100
A környezetvédelem költséghatékonyabb finanszírozása	300
A környezeti követelmények hatékonyabb megvalósítása	50
Az EC projektek hatékonyabb megvalósítása	5-15
A TEN-ek hatékonyabb finanszírozása	140
Kevesebb duplázás a téradatok gyűjtésében	25-250
A kockázatelhárító intézkedések hatékonyabb kiadása	120-400
Egészségügyi és környezeti intézkedések hatékonyabb kiadása	350
Összesen (millió € évente)	1 190–1 800

Azonban világosan kell látni, hogy az INSPIRE működési területének csökkentése következtében a becslült haszon is kevesebb.

Általános megjegyzés: megegyeztünk abban, hogy a haszonban jelentkező változások nem szükség-szerűen arányosak a működési terület módosulásával. Vagyis a Feladatbizottság elismeri, hogy a hasznot nehéz mennyiségileg kifejezni, és hogy mindkét irányban jelentős a velük kapcsolatos becslések bizonytalansága. Ezért a legértelmesebb, elfogadható megközelítés az lenne, ha a haszon csökkenését ugyanolyan módon alkalmaznánk, ahogyan az ellenőrzött működési területű INSPIRE költségeit csökkentettük.

5.1 A haszon megoszlása az 1., 2 és 3. függelék között

A Feladatbizottság kezdetben megkísérelte azonosítani a haszon arányát az adatállomány-csoportok között, először is figyelembe véve a javasolt módosításokat a mértékekben a 2. függelék adataira vonatkozólag. Mi történik, ha például az általános haszonból magasabb százalékarányt tulajdonítunk az 1. függelék adatainak, feltéve, hogy ezek az adatok biztosítják az általános, sokcélú földrajzi kereteket, amelyek alapján a többi téradat összekapcsolódik egymással, azon felül, hogy az ő közvetlen felhasználásukból is haszon származik?

Áltanosságban megállapítottuk, hogy az 1. függelék adatait úgy kell tekinteni, mint annak "szükséges, de nem elégséges" előfeltételét, hogy az INSPIRE-t üzemképessé tegyünk. Más szavakkal: az 1. függelék csak a kezdet, a valódi haszon a 2. és a 3. függelék adataival kapcsolatos intézkedésektől várható. Továbbá meggyőződünk arról, hogy az 1. függelék adatait a legtöbb tagállamban bizonyos szinten valamennyire már szabványosították.

Óvatos közelítéssel arra a feltételezésre jutottunk, hogy az 1. függelék adatai ugyan nem hozhatnak a haszonból 20%-nál többet, de ezek harmonizálása mégis elengedhetetlen a további haszon megszerzése érdekében. Összeadva annak előnyeit, hogy az INSPIRE intézkedéseket alkalmazzuk a 2. függelék adatainál, ennek eredményeképpen az 1. és 2. függelék adataival elérhetjük a kezdetben becslült összes haszon 75%-át is.

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"		Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat	
TF XIA	Zárójelentés	2004. március 1.	14 / 16

5.2 A haszon csökkenése a 2. függelék adatait érintő intézkedések következtében

A 2. függelék adataiból származó haszon nyilvánvalóan csökkenni fog, ha korlátozzák a harmonizációt. Nehéznek bizonyult a haszon változásának felmérése, amikor csökkentették a harmonizációs követelményeket. Ezért feltételezzük, hogy a haszon ugyanolyan mértékben csökken, ahogyan a harmonizáció költségeit csökkentik, vagyis 20%-kal.

5.3 A működési terület módosításának hatása az INSPIRE hasznára

Az alábbi táblázat összegzi a haszon (kerekített) összegeit, melyek az INSPIRE működési területének csökkentése kapcsán várhatók. Az elvárások szerint a haszon fokozatosan szaporodik, ahogyan az INSPIRE megvalósítása halad, teljes hatását elérve akkor, amikor az INSPIRE végleg elkészül.

6. táblázat: A haszon összegzése az INSPIRE működési területének csökkentése esetében

A haszon típusa	Mennyiségi becslések
Hatékonyabb EIA-k és SEA-k	60-121
Hatékonyabb környezetfigyelés és vizsgálat	64
A környezetvédelem hatékonyabb finanszírozása	192
A környezeti követelmények költség-hatékonyabb megvalósítása	32
Az EC projektek hatékonyabb megvalósítása	3-8
A Transz-Európai Hálózatok hatékonyabb finanszírozása	90
Kevesebb duplázás a téradatok gyűjtésében	25-160
Kockázatelhárító intézkedések hatékonyabb kiadása	77-256
Egészségügyi és környezeti intézkedések hatékonyabb kiadása	224
Összesen (millió € évente)	770-1150

Amennyiben a munkát az INSPIRE felülvizsgált működési területén hajtjuk végre, még mindig összesen évi 770-1150 millió € nettó hasznot produkálunk, ami durván és átlagosan 30 - 46 millió €-t jelent tagországunként és évente.

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"	Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat
TF XIA Zárójelentés	2004. március 1. 15 / 16

6 Végkövetkeztetés

Az INSPIRE számára szükséges beruházási szint megvizsgálása két lépésben történt: az első az alapfeltevések vizsgálata, a második pedig a munkaterület csökkentése (évi 200-300 millió nagyságrendről 93-138 millió nagyságrendre tíz éven keresztül)

Az ellenőrzött működési terület nettó haszna az eredeti évi 1190-1800 millió €-ről 770-1150 millió €-re esik vissza.

Az ellenőrzött szám adatok arra engednek következtetni, hogy a haszon még a felülvizsgált működési területű INSPIRE esetében is jelentős mértékben kielégíti a beruházási követelményeket. A csökkentett működési terület alapvetően progresszívebb megközelítést képvisel, mellyel alacsonyabbak az indulási költségek, és így csökken a megvalósítás kockázata is.

INSPIRE: "Infrastrukturát az európai térinformációnak"	Hivatkozás: Javított XIA, 2.4 változat
TF XIA Zárójelentés	2004. március 1. 16 / 16

Függelék

Esettanulmány: Olasz regionális és nemzeti téradat-infrastrukturák beruházásai és haszna

Az olasz esettanulmány teljes szövege megtalálható a CIRCA szerveren az alábbi címen:

http://forum.europa.eu.int/Members/irc/jrc/eesdi/library?!=/working_groups/tasksforcesonsexextendedsi/casesstudysinput&vm=detailed&sb=Title